

Η Τέταρτη Διάσταση, του Γιάννη Ρίτσου έρχεται διαδικτυακά από το ΚΘΒΕ

★ culturenow.gr/h-tetarti-diaستي-toy-gianni-ritsoy-erxetai-diadiktyaka-apo-to-kthve/

Νύχτα... σκοτάδι βαθύ... **Αναμετρήσεις, αγκυλώσεις, κοινωνικοί συμβιβασμοί, η μοίρα ως αναπόφευκτο, φθοροποιός χρόνος, αλλοιωμένα «εγώ», επιλογές και ιδεολογίες, νικητές και ηττημένοι ένα κουβάρι...** Το φεγγάρι δεσποτικό: φωτίζει και σκοτεινιάζει τα πρόσωπα ανάλογα με τη ψυχολογική φόρτιση των πρωταγωνιστών... Τα αντικείμενα κάνουν επιφανές στο σήμερα το μακρινό χθες... είναι η κινητήριος δύναμη της συνειρμικής σκέψης... η άλλη του διάσταση... και καθώς ο λόγος του Γιάννη Ρίτσου συνθέτει εικόνες, πλάθεται ένα σκηνικό προσώπων με ενεργοποιημένες τις αισθήσεις που έχουν επίκεντρο τον έρωτα, τον θάνατο, τη φθορά, τη λήθη και τη μνήμη ως κεντρικά υπαρξιακά τους θέματα..

Οι παραστάσεις της νέας παραγωγής η «Τέταρτη Διάσταση» του **Γιάννη Ρίτσου**, σε σκηνοθεσία της **Πολυξένης Σπυροπούλου** θα προβάλλονται δωρεάν από το κανάλι του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος στο [vimeo](https://www.youtube.com/watch?v=...) και από την επίσημη ιστοσελίδα του οργανισμού www.ntng.gr.

| Σκηνοθετικό σημείωμα Πολυξένης Σπυροπούλου

Το σύμπαν του Γιάννη Ρίτσου σε προσκαλεί όταν είσαι σε απόγνωση, όταν το έχεις πολύ βαθιά ανάγκη και σε υποδέχεται με όλο σου τον πόνο για να σε γυμνώσει και να σε αναστήσει. Η προσωπική μου εμμονή με την ποίηση είναι μια δική μου αναπηρία ίσως, μια άρνηση να δω τον κόσμο όπως μου το επιβάλλουν, ένας **ασύχαστος πόθος να αφουγκράζομαι τα κρυφά συστατικά της ζωής και να πετάω μαζί τους**. Ο Ρίτσος δεν είναι μόνο ένας σπουδαίος ποιητής. Είναι και πατέρας, μάνα, εραστής, ερωμένη, αίμα, ζωή, γέννηση, πνοή, ελευθερία, έρωτας. Η Τέταρτη διάσταση του Ρίτσου είναι ο ενδιαμέσος χώρος, το Ανάμεσα, εκεί όπου όλα μετουσιώνονται, όλα μεταμορφώνονται, όλα είναι πιθανά, όλα συνδέονται και γίνονται αληθινά.

Οι ήρωες του Ρίτσου ακουμπούν στον αντιήρωα και ξεκινούν έναν χορό που παίζει με τα δίπολα, ρευστοποιώντας τα όριά τους. Πόσο μετέωροι και αυθεντικοί γινόμαστε όταν βουτάμε στην περιοχή ανάμεσα στη ζωή και το θάνατο, ανάμεσα στην ύλη και τη μη ύλη, ανάμεσα στον θνητό και τον Θεό, ανάμεσα στη μνήμη και τη λήθη, ανάμεσα στα Εγώ μας.

Η συγκεκριμένη σύνθεση- συνομιλία των δραματικών μονολόγων του Γ. Ρίτσου φέρνει όλες τις μορφές από τον κόσμο των Ψυχών, από τον κόσμο του Μύθου στο παρόν μέσα από ένα Όνειρο. **Οι μορφές του Ρίτσου στοιχειώνουν τα όνειρά μας για να λυτρωθούν.** Ο χώρος όπου τα όνειρα αποκτούν υπόσταση είναι το θέατρο. Η σκηνή γίνεται η σχεδία που θα φέρει όλη τη διαδικασία στο τώρα. Οι ήρωες του μύθου έρχονται διψασμένες- οι. Διψούν για έρωτα, σάρκα, αγκαλιά, ελευθερία. Το τελετουργικό μας προκαλεί το φαντασιακό του θεατή-ονειρευτή να συντονιστεί και να έρθει μαζί μας ή να μας πάρει μαζί του. Είναι ένας αγώνας αέναος , με όλους τους μόχθους και τα βάσανα.

Άφησέ με να έρθω μαζί σου... βαθύ- βαθύ το πέσιμο, βαθύ- βαθύ το ανέβασμα... ένα μαρμάρινο πηγάδι το φεγγάρι...

Η κάθε μορφή ,στο φως της πανσελήνου, αποζητά την κάθαρση όχι μέσα από τον από μηχανής θεό, αλλά μέσα από την βαθιά ανθρώπινη φύση, μέσα από την ένωση με τον Άνθρωπο, μέσα από την πληγή του. Το απόλυτα προσωπικό γίνεται οικουμενικό. Σας παραδινόμαστε με όλα μας τα τραύματα, όλα μας τα όνειρα, ανοιχτά.

| Σύντομο βιογραφικό σημείωμα Γιάννη Ρίτσου

Ο πολυγραφότατος ποιητής της Ρωμοσύνης γεννήθηκε στη Μονεμβασιά το 1909. Αποφοιτά απ' το Σχολαρχείο της και στα 1921 εγγράφεται στο Γυμνάσιο του Γυθείου. Τα πρώτα του ποιήματα δημοσιεύονται στη «Διάπλαση των Παιδών» με ψευδώνυμο «Ιδανικόν Όραμα». Στην Αθήνα μετακινείται το 1925 κι εργάζεται ως δακτυλογράφος και μετέπειτα ως αντιγραφέας στην Εθνική Τράπεζα. 1926 αρρωσταίνει από φυματίωση και ως το 1927 ταλαιπωρείται στην κλινική Παπαδημητρίου και το σανατόριο Σωτηρία.

Εκεί γνωρίζεται με τη Μαρία Πολυδούρη και διανοούμενους της εποχής, και γράφει ποιήματα που δημοσιεύονται στο φιλολογικό παράρτημα της Μεγάλης Εγκυκλοπαίδειας. Ακολουθεί το 1930 το Άσυλο Φυματικών της Καψαλώνας στα Χανιά και το σανατόριο Άγιος Ιωάννης κι ένα χρόνο μετά επιστρέφει στην Αθήνα για να αναλάβει το καλλιτεχνικό τμήμα της Εργατικής Λέσχης (σκηνοθετεί και μετέχει σε θεατρικές παραστάσεις). 1933 συνεργάζεται με το έντυπο Πρωτοπόροι και εργάζεται επί 4 έτη σε εμπορικούς θιάσους.

Η δημοσιογραφία τον κερδίζει με τον Ριζοσπάστη να δημοσιεύει την πρώτη του συλλογή Τρακτέρ με ψευδώνυμο Ι. Σοστήρ. Ακολουθεί επιμέλεια εκδόσεων του οίκου Γκοβόστη, το σανατόριο της Πάρνηθας, το Βασιλικό Θέατρο και η Λυρική Σκηνή. Στον πόλεμο και τη κατοχή ζει με επισφάλεια κατάκοιτος και στα Δεκεμβριανά συναντιέται με τον Άρη Βελουχιώτη στη Καισαριανή και συνεργάζεται με το Λαϊκό Θέατρο της Μακεδονίας. Εξορίζεται λόγω πεποιθήσεων σε Λήμνο, Μακρόνησο και Άη – Στράτη. Επιστρέφει το 1952 στην Αθήνα και πολιτεύεται. Παντρεύεται την παιδίατρο Φηλίτσα Γεωργιάδου και αποκτούν την Έρη.

Επισκέπτεται τη Σοβιετική Ένωση τη Ρουμανία την Τσεχία και τη Σλοβακία την Ουγγαρία την Λ.Δ της Γερμανίας. Το 1964 πολιτεύεται με την ΕΔΑ και μετά το Πραξικόπημα εξορίζεται στη Γυάρο και τη Λέρο ενώ το 1968 τίθεται στη Σάμο σε κατ' οίκον περιορισμό. Το 1973 συμμετέχει στο Πολυτεχνείο. Στη μεταπολίτευση ζει στην Αθήνα και τιμάται για το έργο του με σειρά διακρίσεων : Μέγα Διεθνές Βραβείο Ποίησης Biennale Knokk le zont Βέλγιο, Δημητώφ Σόφια, Γαλλικό Βραβείο Ποίησης, Βραβείο

Λένιν, Διεθνές βραβείο του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ειρήνης, Μετάλλιο Ειρήνης
Γρηγόρη Λαμπράκη και άλλα πολλά ενώ το 1986 προτάθηκε για το Βραβείο Νόμπελ.
Θεμελιώδες χαρακτηριστικό της ποίησης του ο ανθρωπισμός, η αγάπη κι η ελληνικότητα.

| Οι ηθοποιοί μας αποκαλύπτουν

Πολυξένη Σπυροπούλου (Περσεφόνη): «... ακροβατεί ανάμεσα σε φως και σκότος, ανάμεσα σε έρωτα και θάνατο... ανάμεσα στα χάσματά της. Της μοιάζω στην παθιασμένη ασίγαστη ανάγκη για ελευθερία»!

Μάριος Μεβουλιώτης (Νεοπτόλεμος): «Αφήστε μας να ζήσουμε μέσα στο δικό μας «ελάχιστο»! Δε θέλουμε να αναμετρηθούμε με ήρωες! Άνθρωποι θέλουμε να' μαστε»

Ρούλα Παντελίδου (Φαίδρα): «Ο παθιασμένος έρωτας εν τέλει μας... σκοτώνει! Γι' αυτό και δεν διαρκεί πολύ. Αν διαρκούσε θα' ταν καταστροφικός»!

Μάρα Τσικάρα (Χρυσόθεμις): «Είναι μια γυναίκα, που ποτέ της δεν έγινε γυναίκα. Συνομιλεί με τη σελήνη... βλέπει ανεμόμυλους... συναναστρέφεται με σπασμένες, τραυματισμένες κούκλες, μπλέκει το φανταστικό με το πραγματικό...»

Στέργιος Τζαφέρης (Αγαμέμνων): «... κάθαρση ... αυτό συντελείται εδώ.. με στόχο την απελευθέρωση απ' τα φθαρτά στοιχεία της υλικής ζωής ... να πάει εξαγνισμένος στο παραπέρα»

Μελίνα Αποστολίδου (Ελένη): «... Τη συναντούμε να διαχειρίζεται τη ρωγμή της. Δε βρίσκεται πια σε συνθήκη ωραιότητας. Ο χρόνος που εντυπωσίαζε πέρασε ανεπιστρεπτί...»

Δημήτρης Καρτόκης (Ορέστης): «... όλα ξεκινούν με ένα δίλημμα: πως γίνεται οι άλλοι να ορίζουν λίγο-λίγο τη μοίρα μας και να μας την επιβάλλουν κι εμείς να το αποδεχόμαστε;»

Αίγλη Κατσίκη (Ιφιγένεια): «Η Ιφιγένεια, αναφύεται απ' την τραυματική της εμπειρία, κουβαλώντας την ξενιτιά της. Έχει ζήσει δυο βασιικούς πυλώνες: την ερήμωση και τη μοναξιά ...»

Ιορδάνης Αϊβάζογλου (Αίας): «... έντιμος και δίκαιος ο Αίας, υπερασπίζεται την αλήθεια, τα πιστεύω του για έναν καλύτερο κόσμο. Θέλει δίχως μέσα να υπάρξει έντιμος νικητής»

Άννα Κυριακίδου (Ισμήνη): «Η Ισμήνη σπάει τον καθρέφτη, βγαίνει απ' τη σκιά, αυτονομείται. Παύει να είναι συμβιβασμένη και τολμά να επιλέξει εν τη ελευθερία της»

| Συντελεστές παραγωγής

Σκηνοθεσία/Δραματουργική επεξεργασία/Κίνηση: **Πολυξένη Σπυροπούλου**

Πρωτότυπη μουσική/Ενορχήστρωση/Εκτέλεση: **Στέλιος Ντάρας**

Φωτισμοί: **Στέλιος Τζολόπουλος**

Εικαστική επιμέλεια: **Μαρία Ξινοπούλου**

Μυθολογική έρευνα: **Μάριος Μεβουλιώτης**

Βοηθός σκηνοθέτη: **Ιορδάνης Αϊβάζογλου**

Οργάνωση παραγωγής: **Εύα Κουμανδράκη**

| Διανομή

Αγαμέμνων: **Στέργιος Τζαφέρης**
Ορέστης: **Δημήτρης Καρτόκης**
Ιφιγένεια: **Αίγλη Κατσίκη**
Χρυσόθεμις: **Μάρα Τσικάρα**
Περσεφόνη: **Πολυξένη Σπυροπούλου**
Ισμήνη: **Άννα Κυριακίδου**
Αίας: **Ιορδάνης Αϊβάζογλου**
Νεοπτόλεμος: **Μάριος Μεβουλιώτης**
Ελένη: **Μελίνα Αποστολίδου**
Φαίδρα: **Ρούλα Παντελίδου**